

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/137/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116206461
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7116206461.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Moniky Gécióvej, PhD. a JUDr. Jána Slobodníka v spore žalobcu U. W.Á., A.. XX.X.XXXX, W., U. XXX/XX, právne zast. JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovaným 1/ QBE Insurance (Europe) Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Košice, Štúrova 27, IČO: 36 855 472, 2/ QBE Insurance (Europe) Limited, so sídlom Plantation Place, Fenchurch Street 30, EC3M 3BD Londýn, Veľká Británia, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom QBE Insurance (Europe) Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Košice, Štúrova 27, IČO: 36 855 472, právne zast. PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., advokátskou kanceláriou, Košice, Kmeťova 24, IČO: 36 860 930, o zaplatenie 11 097,81 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 25C/77/2016-107 z 11.7.2018 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v I. a II. výroku.
Odmieťa odvolanie voči III. výroku.
Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj súd) uznesením rozhodol, že konanie voči žalovanému v 1. rade zastavuje, žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva a nárok žalobcu voči žalovanému v 2. rade vylučuje na samostatné konanie.

2. V odôvodnení uznesenia o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou domáhal, že uznesením č. k. 25C/77/2016-76 z 19.4.2018 pripustil, aby do konania na strane žalovaného pristúpil QBE Insurance (Europe) Limited, so sídlom Plantation Place, Fenchurch Street 30, EC3M 3BD Londýn, Veľká Británia, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom QBE Insurance (Europe) Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Štúrova 27, Košice, IČO: 36 855 472 ako žalovaný v 2. rade, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30.4.2018. Žalobca elektronickým podaním doručeným súdu 2.7.2018, pred začatím konania vo veci samej, zobral žalobu voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu späť a konanie navrhol zastaviť z dôvodu, že ide o stranu sporu bez právnej subjektivity a navrhol, aby súd žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovaný v 1. rade nie je subjektom, ktorý by mohol byť nositeľom práv alebo povinností a nie je možné mu priznať nárok na náhradu trov konania. Citoval § 144, § 145 ods.1, § 146 ods.1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcu (späťvzatie žaloby voči žalovanému v 1. rade) a citované ustanovenia zákona, súd rozhodol tak, že konanie voči žalovanému v 1. rade zastavil. Následne citoval § 61 CSP, § 18 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, § 7 ods.1,2 Obchodného zákonníka a uviedol, že procesnú subjektivitu má zásadne ten, kto má podľa hmotného práva, spôsobilosť mať práva a povinnosti (tzv. právnu subjektivitu). Ten, kto nemá podľa hmotného práva spôsobilosť mať práva a povinnosti, má procesnú subjektivitu len vtedy, ak mu zákon túto spôsobilosť priznáva. Podnikanie zahraničných osôb na území Slovenskej republiky, upravuje Obchodný zákonník. Zahraničná osoba, ktorou sa rozumie fyzická osoba s bydliskom,

alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, sa čo do možnosti a rozsahu podnikania na území Slovenskej republiky, stavia zásadne na rovinu slovenským osobám. Podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky, sa rozumie podnikanie zahraničnej osoby pomocou, resp. prostredníctvom organizačnej zložky, umiestnenej na území Slovenskej republiky. Oprávnenie zahraničnej osoby podnikat' na území Slovenskej republiky, vzniká dňom zápisu zahraničnej osoby, prípadne jej organizačnej zložky, do obchodného registra v Slovenskej republike, pričom návrh na zápis, podáva zahraničná osoba. Organizačnú zložku zahraničnej právnickej osoby, nie je možné zamieňať s právnickou osobou, zriadenou v Slovenskej republike zahraničnou osobou. Povinnosť zápisu organizačnej zložky zahraničnej právnickej osoby do obchodného registra, na tom nič nemení. Vzhľadom k nutnosti jej zápisu do obchodného registra, má organizačná zložka zahraničnej osoby rovnaké postavenie, ako odštepny závod (§ 7 ods.2 Obch. zákonníka). Z toho vyplýva nielen to, že pri prevádzkovaní tejto organizačnej zložky, sa užíva obchodná firma podnikateľa (zahraničná osoba) s dodatkom, že ide o organizačnú zložku (§ 7 ods.1 Obch. zákonníka) a že vedúci organizačnej zložky zahraničnej osoby, zapísaný do obchodného registra, je splnomocnený robiť za zahraničnú osobu všetky právne úkony, týkajúce sa tejto organizačnej zložky, ale i to, že zápisom organizačnej zložky zahraničnej osoby, nevzniká rovnako ako v prípade odštepneho závodu, právnická osoba; zahraničnej osobe týmto zápisom vzniká len právo podnikat' na území Slovenskej republiky. Skutočnosť, že organizačná zložka zahraničnej, a to či už fyzickej, alebo právnickej osoby umiestnená na území Slovenskej republiky, je zapísaná do obchodného registra neznamena, že táto organizačná zložka, je nositeľom právnej subjektivity, a že má procesnú subjektivitu. Vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa tejto organizačnej zložky, je vždy nositeľom práv a povinností zahraničná osoba, ktorej je organizačná zložka súčasťou. Právnu subjektivitu, a teda procesnú subjektivitu (§ 61 CSP), má preto vo všetkých prípadoch výlučne zahraničná osoba a nie jej organizačná zložka. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 256 ods.1 CSP dôvodiac, že z procesného hľadiska zastavenie konania voči žalovanému v 1. rade privedil žalobca, keďže podal žalobu proti žalovanému - osobe, ktorá v čase podania žaloby nemala procesnú subjektivitu, čím procesne zavinil zastavenie konania voči žalovanému v 1. rade, preto by právo na náhradu trov patrilo žalovanému v 1. rade ako protistrane. Žalovanému v 1. rade však žiadne trovy, ako osobe ktorá nemá procesnú subjektivitu vzniknúť nemohli, preto súd vyslovil, že žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Nárok žalobcu voči žalovanému v 2. rade vylúčil na samostatné konanie v súlade s § 166 ods.2 CSP, v ktorom voči tejto strane sporu rozhodne o trovách konania.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná strana z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. a), d) a h) CSP v ktorom uviedla, že uznesenie považuje za nezákonné, nevykonateľné a najmä procesne nesprávne, a to z nasledovných dôvodov: 1. súd od počiatku konal s neexistujúcim subjektom - organizačnou zložkou právnickej osoby, ktorou je pobočka poisťovne z iného členského štátu. Ako vyplýva zo žaloby, táto bola podaná voči žalovanému - pobočke zahraničnej poisťovne, ktorá je organizačnou zložkou zahraničnej právnickej osoby. Súd, na základe návrhu žalobcu vydal uznesenie z 19. apríla 2018, ktorým rozhodol o pripustení vstupu QBE Insurance (Europe) Limited, so sídlom Plantation Place, Fenchurch Street 30, EC3M 3BD Londýn, Veľká Británia do konania ako žalovaného v II. rade. Už na tomto mieste podľa jeho tvrdení súd zaťažil konanie závažnou vadou. Žalovaná strana má za to, že uvedené uznesenie bolo v tomto konaní irelevantné a bezpredmetné, nakoľko od začiatku neboli splnené procesné podmienky konania, a to z dôvodu podľa § 62 CSP: „Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.“ Ak v konaní neboli splnené základné podmienky, nedá sa tento nedostatok nijako zhojiť, ako sa mylne domnieva v bode 2 odôvodnenia uznesenia súd prvej inštancie. Naopak, jediným možným postupom bolo konanie zastaviť. Žalovaná strana preto následne podala 5.6.2018 návrh na zastavenie konania, nakoľko od začiatku neboli splnené procesné podmienky, ktorý stav sa nedá zhojiť ani pripustením prístúpenia iného subjektu do konania. Súd je v súlade s § 161 CSP povinný kedykoľvek v priebehu konania skúmať, či sú splnené procesné podmienky konania, a pokiaľ zistí nedostatok takej podmienky, ktorá je neodstrániteľnou vadou konania, konanie zastaví. Presne toto však konajúci súd neurobil, hoci tak mal urobiť ex offo. Neurobil tak dokonca ani potom, ako ho na to návrhom na zastavenie konania z 5.6.2018 upozornila žalovaná strana. Naopak, toto podanie vyslovene odignoroval a dokonca v konaní, kde nie sú splnené základné procesné podmienky pripustil ďalší úkon žalobcu - späťvzatie žaloby, na podklade ktorého vykonal v konaní (hoci tak nemohol urobiť) ďalší úkon a vydal napadnuté uznesenie. „V procesnom zmysle predstavuje procesná subjektivita tzv. procesnú podmienku. Procesnou podmienkou rozumieme určitú procesnú danosť, ktorá musí existovať, aby súd vo veci mohol konať a rozhodnúť.“ (Števček, M., Ficová, S. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 223) „Nedostatok procesnej

podmienky spôsobuje tzv. vadu konania. Vada konania spočívajúca v nedostatku procesnej podmienky môže byť buď odstrániteľná, alebo neodstrániteľná. Ak súd zistí, že ide o neodstrániteľnú vadu konania, musí uznesením konanie zastaviť.“ Takouto neodstrániteľnou vadou konania je aj nedostatok procesnej subjektivity, avšak iba v prípade, ak táto vada existuje už od momentu začatia konania. (Števček, M., Ficová, S. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s. 610) „Základnými predpokladmi pre to, aby súdne konanie mohlo prebiehať, sú splnené procesné podmienky konania, ktoré musí konajúci súd skúmať predtým, ako sa začne zaoberať vecou samou. Ak procesné podmienky nie sú splnené, konajúci súd zvolí ďalší postup v závislosti od toho, či nedostatok podmienok konania je odstrániteľný alebo odstrániteľný nie je. Medzi základné procesné podmienky okrem iných, ktoré má súd skúmať po celý čas aj bez návrhu, je splnenie podmienky - spôsobilosť byť stranou sporu. Táto spôsobilosť znamená mať procesné práva a povinnosti v nadväznosti na hmotné právo. V predmetnom spore označil žalobca priamo v žalobe ako žalovaného pobočku zahraničnej banky, ktorá je síce zapísaná v Obchodnom registri, ale právnu subjektivitu evidentne nemá. Z uvedeného dôvodu žalobcom označený žalovaný nemôže byť stranou sporu a takýto nedostatok procesnej podmienky súd prvej inštancie nemôže zmeniť ani odstrániť. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď konanie podľa § 62 CSP zastavil.“ (KS Nitra, sp. zn. 12Co/130/2017). Na základe uvedeného má žalovaná strana za to, že od začiatku konania súd konal s neodstrániteľnou procesnou vadou, neexistujúcim subjektom, ktorá vada sa nedá zhojiť nijakým úkonom súdu ani procesnej strany, a to ani pribatím nového subjektu na strane žalovaného. Napadnuté uznesenie preto musí byť zrušené a konanie ako celok zastavené. Súd však, (po upozornení žalovanou stranou, a následnom „chytrom“ späťvzati žaloby voči žalovanému v I. rade) aby „zhojil“ túto NEODSTRÁNITEĽNÚ (!) procesnú vadu, vydal dotknuté uznesenie, ktorým konanie voči žalovanému v I. rade zastavil a nárok žalobcu voči žalovanému v II. rade vylúčil na samostatné konanie. Takýto postup súdu nie je v súlade s citovanými ustanoveniami CSP a ani s ustálenou judikatúrou v uvedenej otázke. Navyše je tiež v rozpore s princípom právnej istoty, ktorý princíp patrí medzi základné princípy, na ktorých spočíva CSP. Ide naopak o akési naoko „šalamúnske“ zlegalizovanie nelegálneho a neudržateľného stavu. Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie zastavil, a to ako voči žalovanému v I. rade, tak aj voči žalovanému v II. rade, a priznal žalovanej strane náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne a zákonné, pričom skutočnosť, že žalovaná strana sa nestotožňuje s jeho závermi a ponúka súdu svoj vlastný výklad, nie je dôvodom na zrušenie predmetného uznesenia. Samotné podanie „žalovanej strany“ považuje za máťúce a nejednoznačné, pretože nie je zrejmé, ktorý zo subjektov označených ako žalovaný ho vôbec podáva. Z podania vyplýva, že „žalovanej strane bolo doručené uznesenie...“, alebo že „proti tomuto uzneseniu, a to proti všetkým jeho výrokom podáva žalovaná strana v zákonnej lehote nasledovné odvolanie“. V závere podania je pri podpise uvedená spoločnosť „QBE Insurance /Europe/ Limited“ a „QBE Insurance (Europe) Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu“. Takto podané odvolanie podľa názoru žalobcu nie je procesne prípustné z dôvodov, že z podania žalovaného z 13.4.2016 vyplýva, že advokátska kancelária PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o. vo veci zastupuje iba žalovaného v 1/ rade, teda pobočku poisťovne z iného členského štátu. Z odvolania však vyplýva, že odvolanie bolo podané oboma žalovanými (viď použité slová „žalovaná strana“ a takisto uvedenie oboch žalovaných pri podpise podania), pričom právny zástupca žalovaného v 1/ rade nie je oprávnený zastupovať aj žalovaného v 2/ rade pre absenciu plnomocenstva. Žalobcovi nebolo takéto plnomocenstvo doručené, preto má pochybnosť o tom, či môže advokátska kancelária PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o. vôbec konať v mene spoločnosti QBE Insurance (Europe) Limited, so sídlom Plantation Place, Fenchurch Street 30, EC3M 3BD Londýn, Veľká Británia, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom QBE Insurance (Europe) Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu. Pre úplnosť uviedol, že v samotnom odvolaní sa uvádza, že je podané bez príloh, teda bez plnomocenstva oprávňujúceho advokátsku kanceláriu konať aj v mene žalovaného v 2/ rade. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že ak je odvolanie podané iba žalovaným v 1/ rade, tento nemôže napadnúť všetky tri výroky súdu, pretože výrok č. III nebol vydaný v neprospech žalovaného v 1/ rade. Vzhľadom na to, že súd tretím výrokom vylúčil konanie proti žalovanému v 2/ rade na samostatné konanie, nie je takýto výrok spôsobilý zhoršiť alebo inak zmeniť postavenie žalovaného v 1/ rade, preto je názoru, že odvolanie proti tomuto výroku nie je možné z jeho strany podať. Pokiaľ sa vo veci jedná iba o odvolanie žalovaného v 1/ rade, je toto podanie procesne neprípustné aj z toho dôvodu, že ho podáva subjekt bez procesnej spôsobilosti. Ako je aj v odvolaní uvedené, súd od počiatku konal s neexistujúcim subjektom. Je potom právne nemožné, aby tento neexistujúci subjekt ďalej vo veci konal a podával opravné prostriedky. Aj podľa právnej teórie je odvolanie oprávnená podať len strana, ktorá má procesnú

subjektivitu (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1211). Z týchto dôvodov by malo byť odvolanie žalovaného v 1/ rade odmietnuté podľa ustanovenia § 386 písm. b) CSP. Zmätočnosť odvolania tiež možno vidieť v tom, že hoci bolo konanie voči žalovanému v 1/ rade zastavené, napriek tomu odvolanie podal a žiada odvolací súd, aby uznesenie o zastavení zrušil a konanie voči žalovanému 1/ zastavil. Podaným odvolaním teda žalovaný v 1/ rade sleduje zastavenie konania voči nemu, napriek tomu, že zastavené je. Pokiaľ ide o to, že žiada aj zastavenie voči žalovanému v 2/ rade, takýto návrh nie je z jeho strany prípustný, pretože vo veci nejde o nerozlučné ani o nútené spoločenstvo a žalovaný v 1/ rade sa nemôže domáhať zmeny procesného postavenia tretej strany, resp. nie je oprávnený za tretiu stranu robiť procesné návrhy. Na základe uvedeného je tak zrejme, že žalovaný do konania celkom zbytočne vnáša zmätočnosť. Nemenej podstatným faktom je, že takáto obrana žalovaného je účelová a zneužívajúca právo, pretože žalovaný počas celého konania nežiadal žalobu zamietnuť z dôvodu nesplnenia procesných podmienok, ale robí tak až po tom, čo žalobca využil svoje dispozičné práva, ktorú mu priznáva CSP. Uvedeným spôsobom sa žalovaný zrejme snaží docieľiť to, že vykoná množstvo úkonov vo veci (bez akejkoľvek námietky voči procesným podmienkam) a po využití procesných práv žalobcu, resp. po rozhodnutí vo veci samej napáda rozhodnutia súdov prvej inštancie z dôvodu nesplnenia procesných podmienok, sledujúc tým zrejme zastavenie konania a priznanie náhrady trov právneho zastúpenia. Napriek uvedenému (najmä v čl. II tohto vyjadrenia), žalobca nedostatky konania procesne dovoľeným spôsobom odstránil a v prejednávanej danej veci už nebráni žiadna prekážka. Už vo svojom návrhu na pristúpenie poukázal na to, že § 79 CSP predstavuje jedno z dispozičných práv žalobcu, ktorým určuje okruh aktívne a pasívne legitimovaných subjektov. Záverom uviedol, že ak je žalovaný v 1/ rade neexistujúci subjekt, t. j. subjekt bez právnej spôsobilosti, nikdy nemohol splnomocniť advokáta na zastupovanie a všetky úkony, ktoré vo veci advokát vykonal, boli vykonané neoprávnenou osobou.

5. Žalovaná strana v odvolacej replike poukázala na to, že jedinú zmätočnosť do konania vniesol a ďalej vnáša len samotný žalobca. Na základe ním podanej žaloby v zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom súd od počiatku konal s neexistujúcim subjektom bez procesnej subjektivity - organizačnou zložkou právnickej osoby, ktorou je pobočka poisťovne z iného členského štátu. Ako už žalovaná strana uviedla v doterajších podaniach s poukazom na relevantnú judikatúru a rozhodnutia súdov SR, ide pritom o tak zásadnú vadu - neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý musí viesť k zastaveniu konania bez možnosti túto vadu akokoľvek zhojiť. Nemôžu preto obstať ani úvahy žalobcu o tom, že žalovaná strana nežiadala žalobu z týchto dôvodov zamietnuť. Celkom logicky tak ani nemohla urobiť, nakoľko ide o dôvody na zastavenie konania a nie o dôvody na zamietnutie žaloby. Ak sa na tomto mieste žalobca zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom odvoláva na iné konania, zrejme ide o konania v ktorých rovnako na základe vlastných pochybení žalobcovia zastúpení tým istým kvalifikovaným právnym zástupcom zažalovali neexistujúci subjekt. Považuje za zarážajúce, ako sa žalobca, resp. jeho právny zástupca jednak snaží obhájiť neobhájiteľné - pochybenie žalobcu zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom spočívajúce v zažalovaní neexistujúceho subjektu, ktorá vada konania sa nedá odstrániť žiadnym podaním, čo je aj dôvodom, prečo musí byť uznesenie vydané na základe podania žalobcu zrušené, resp. sa dokonca snaží odpútať pozornosť súdu od svojej vlastnej nezalostnosti a pochybenia pri zažalovaní neexistujúceho subjektu poukazom na plnú moc pre právneho zástupcu žalovanej strany, ktorá je pritom od začiatku konania súčasťou súdneho spisu, je právne perfektná a udelená existujúcim subjektom s procesnou subjektivitou konajúcim prostredníctvom organizačnej zložky. Na základe uvedeného sú úvahy žalobcu o neprípustnosti odvolania voči uzneseniu rovnako scestné ako to, že žaloval subjekt bez procesnej subjektivity. Na základe tejto vady totiž konanie malo byť zastavené ako celok a v žiadnom prípade nemožno túto vadu zhojiť pokračovaním v konaní s jediným subjektom s procesnou subjektivitou na žalovanej strane - subjektom označeným žalobcom ako žalovaný v 2. rade. Odvolanie voči uzneseniu teda celkom zrejme podala strana, v ktorej neprospech bolo uznesenie vydané. Rovnako je bezpredmetný poukaz žalobcu na § 79 CSP a judikatúru súdov týkajúcu sa nedostatku vecnej legitímácie. Nedostatok vecnej legitímácie a neodstrániteľný nedostatok procesnej subjektivity sú totiž dve rozdielne veci. Nedostatok procesnej subjektivity nemožno odstrániť žiadnym procesným postupom a musí viesť a vedie sám o sebe v takýchto prípadoch k zastaveniu konania.

6. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1 a 2

CSP a uznesenie vo výroku, ktorým súd konanie voči žalovanému v 1. rade zastavil, s výrokom o trovách konania ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho výrokom v celom rozsahu stotožňuje.

7. K jednotlivým odvolacím dôvodom uplatneným žalovaným odvolací súd uvádza nasledovne:

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a/ CSP (neboli splnené procesné podmienky) je naplnený vtedy, ak súd konal napriek tomu, že neboli splnené procesné podmienky. Ide o podmienky, za ktorých súd môže konať a rozhodovať. Ide tu o vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania, t.j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie týchto procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania. Výnimkou je skúmanie splnenia podmienky všeobecnej miestnej príslušnosti a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktorú súd skúmal len na námietku žalovaného pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné a prítomnosť takéhoto nedostatku bráni súdu v konaní a rozhodovaní, čo vedie k zastaveniu konania. V ostatných prípadoch je povinnosťou súdu nedostatok procesnej podmienky odstrániť. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a/ CSP tak trpí konanie v prípade, keď súd vec prejednal a rozhodol napriek naznačeným nedostatkom. V prípade namietaného nedostatku príslušnosti súdu, o vadu konania v podobe nedostatku príslušnosti súdu pôjde iba v prípade, keď v konaní neboli dodržané ustanovenia o vecnej príslušnosti, osobitnej i výlučnej miestnej príslušnosti alebo o kauzálnej príslušnosti.

9. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. d) CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 157 ods.2 CSP) ale aj § 171 ods.1 CSP alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 132 ods.1 CSP), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods.2 CSP), i keď pre to neboli splnené podmienky], nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania). Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené. Vadou konania(dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. CSP, napr. osoba, ktorá mala byť vyslúchaná ako svedok, bola vyslúchnutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 204 CSP a podobne.

10. Žalovaný uplatnil tiež odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový

stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

11. Súd síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a na daný skutkový stav ho správne neaplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, ale aj napriek uvedenému výrok rozhodnutia je vecne správny.

12. Podľa § 161 ods.1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 18 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnickými osobami sú: a) združenia fyzických alebo právnických osôb, b) účelové združenia majetku, c) jednotky územnej samosprávy, d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

15. V zmysle § 7 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka, organizačnou zložkou podniku sa rozumie odštepny závod alebo iný organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Podľa § 7 ods. 2 Obchodného zákonníka, obdobné postavenie ako odštepny závod má aj iná organizačná zložka, ak zákon ustanovuje, že sa zapisuje do obchodného registra.

16. Podľa § 21 ods.1 Obchodného zákonníka, zahraničné osoby môžu podnikáť na území Slovenskej republiky za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenské osoby, pokiaľ zo zákona nevyplýva niečo iné.

17. Podľa § 21 ods.3 Obchodného zákonníka, podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky sa rozumie na účely tohto zákona podnikanie tejto osoby, ak má podnik alebo jeho organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky.

18. Podľa § 21 ods.4 Obchodného zákonníka, oprávnenie zahraničnej osoby podnikáť na území Slovenskej republiky vzniká ku dňu zápisu podniku tejto osoby alebo jeho organizačnej zložky do obchodného registra v rozsahu predmetu podnikania zapísanom v obchodnom registri. Návrh na zápis podáva zahraničná osoba.

19. V prejednáwanej veci žalobca v žalobe doručenej súdu 16.3.2016 ako žalovaného označil subjekt QBE Insurance (Europe) LTD, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Štúrova 27, Košice, IČO: 36 855 472. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I, oddiel Po, vložka č. 410/V mal odvolací súd zistené, že z hľadiska právnej formy u žalovaného ide o organizačnú zložku zahraničnej právnickej osoby v zmysle § 21 ods. 4 Obchodného zákonníka, ktorej zriaďovateľom je spoločnosť QBE Insurance (Europe) Limited, so sídlom Plantation Place, Fenchurch Street 30, Londýn, Veľká Británia.

20. Organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nemá postavenie právnickej osoby. S jej zápisom do obchodného registra SR nie je spojený vznik právnej subjektivity, t.j. zápisom do obchodného registra sa organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nestáva právnickou osobou, nie je samostatným právnym subjektom, ale časťou podniku zahraničnej osoby. Žalovaný tak, ako je označený v žalobe, nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva a teda nemá ani spôsobilosť byť stranou v spore a túto spôsobilosť mu nezávisle od hmotnoprávnej subjektivity nepriznáva ani zákon. Nedostatok spôsobilosti byť stranou sporu v čase začatia konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadať v akomkoľvek štádiu konania.

21. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.5.2008 sp. zn. 4Cdo/124/2007 z ktorého jednoznačne vyplýva, že odštepny závod ani iná organizačná zložka podniku nemá spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania. Preto pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania súd zastavil konanie vtedy, ak je nepochybné, že za účastníka konania bol označený len odštepny závod. Rovnako to platí aj v prípade, keď právnická osoba má inú organizačnú zložku, ktorá sa podľa zákona povinne zapisuje do príslušného obchodného registra.

22. V danom prípade ide o neodstrániteľnú podmienku konania, ktorú nemožno odstrániť ani dodatočne a ani v rámci odvolacieho konania, preto súd prvej inštancie správne rozhodol, ak konanie voči žalovanému v 1. rade zastavil. Navyše návrhom doručeným súdu prvej inštancie 3.7.2018 (č. I. 98 spisu) došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania, na ktorú skutočnosť poukázal aj súd prvej inštancie.

23. Odvolací súd s poukazom na uvedené skutočnosti rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej konanie zastavil a tiež vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

24. Podľa § 386 písm. a) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné,

25. Keďže výrok uznesenia o vylúčení veci na samostatné konanie má povahu uznesenia, ktorým sa upravuje vedenie konania, v takomto prípade nie je možné proti nemu podať odvolanie. Z týchto dôvodov má odvolací súd za to, že odvolanie smeruje aj proti výroku, proti ktorému odvolanie nie je prípustné odvolanie, preto ho podľa § 386 písm. c) odmietol.

26. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Keďže v odvolacom konaní žalovaný ako odvolateľ nemal úspech, v zásade patrí náhrada trov odvolacieho konania žalobcovi, avšak žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto odvolací súd žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

30. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.